

ชื่อวิทยานิพนธ์ : ศึกษาหลักธรรมที่ส่งเสริมการจัดกิจกรรมเข้าค่ายคุณธรรมจริยธรรม
ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

โรงเรียนบ้านหลักร้อย อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา

ผู้วิจัย : นางวาสนา พลวิเศษ

ปริญญา : พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (พระพุทธศาสนา)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

: พระครูสุวิธานพัฒนบัณฑิต, ดร. พธ.บ.(ศาสนา), ศศ.ม. (ปรัชญา), Ph.D.
(Soc. Sci)

: ผศ.ดร.โสวิทย์ บำรุงภักดิ์ ป.ธ.๗., พธ.บ. (ปรัชญา), M.A. (Bud).
พธ.ด. (พระพุทธศาสนา)

: ดร. ประยูร แสงใส ป.ธ.๔., พ.ม., พธ.บ., M.A., (Ed) P.G.DIP.
In Journalism, Ph.D. (Education)

วันสำเร็จการศึกษา : ๒๕ / มีนาคม / ๒๕๕๖

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์นี้ มีวัตถุประสงค์ในการศึกษา ๓ ประการ คือ เพื่อศึกษาแนวคิดการจัด
สาระการเรียนรู้วิชาพระพุทธศาสนา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๔๔ และ
๒๕๕๑ เพื่อศึกษาหลักธรรมทางพระพุทธศาสนากับกิจกรรมการเข้าค่ายคุณธรรมโรงเรียนบ้าน
หลักร้อย อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา และ เพื่อศึกษา ผลการจัดกิจกรรมเข้าค่ายคุณธรรม
จริยธรรมโรงเรียนบ้านหลักร้อย อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพและ
สัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายที่เกี่ยวข้องแล้ว นำผลการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ด้วยวิธีการพรรณนา

ผลการศึกษาพบว่า แนวคิดการจัดสาระการเรียนรู้ วิชาพระพุทธศาสนา ตามหลักสูตร
การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๔๔ และ ๒๕๕๑ ประกอบด้วยแนวคิดที่มุ่งพัฒนานักเรียน
ไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข ความเป็นไทย เห็นคุณค่าในตัวเอง
มีวินัยในตนเอง ปฏิบัติตนตามหลักธรรมทางศาสนาที่ตนเองนับถือ มีคุณธรรม มีจริยธรรม และมี
ค่านิยมอันพึงประสงค์

หลักธรรมทางพุทธศาสนากับกิจกรรมการเข้าค่ายคุณธรรม โรงเรียนบ้านหลักร้อย
อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา เป็นการประยุกต์หลักธรรมขั้นพื้นฐานได้แก่หลักเบญจศีล เบญจ
ธรรม ด้วยการสร้างกิจกรรมเพื่อสร้างความรักต่อเพื่อนมนุษย์และตนเอง คือการไม่ทำร้ายกัน ไม่
ขโมยสิ่งของ ไม่ช่วงชิงสิ่งรักสิ่งหวงแหน ไม่พูดคำไม่จริง ไม่ประมาทผลอสติ หลักธรรมชั้นกลาง

ได้แก่กุศลกรรมบถ ๑๐ ซึ่งเป็นการต่อ ยอดจากเบญจศีล เบญจธรรมคือเว้นจากการพูดส่อเสียด เว้นจากการพูดคำหยาบ เว้นจากการพูดเพื่อเจ้อ ความไม่คิดเฟ่งเงืงอยากได้ของเขา ความไม่คิดร้ายผู้อื่น ความเห็นชอบถูกต้องตามคลองธรรม และหลักธรรมขั้นสูงได้แก่ มรรค ๘ ซึ่งประกอบด้วย ความเห็นถึงงามจนถึงมีจิตใจมุ่งมั่น ไม่หวั่นไหวเป็นต้น

ส่วนผลการจัดกิจกรรมเข้าค่ายคุณธรรมจริยธรรมโรงเรียนบ้านหลักร้อย มีผลดีต่อ นักเรียนด้านร่างกาย สังเกตได้จากนักเรียนมีบุคลิกภาพดีขึ้น ใบหน้ามีรอยยิ้ม มีความร่าเริงแจ่มใส รู้จักใช้วาจาที่สุภาพ มีความอ่อนน้อมถ่อมตน ผลด้านศีลธรรม สังเกตได้จากนักเรียนมีการ ระมัดระวังการแสดงออกทางกาย ทางวาจามากขึ้น ควบคุมตนเองได้ อยู่ร่วมกันกับคนอื่นได้ภายใต้ กฎกติกาเดียวกัน มีมารยาทงามตรงต่อเวลา มีความรับผิดชอบต่องานที่มอบหมาย ผลด้านจิตใจ สังเกตได้จากนักเรียนมีความเมตตาสงสารคนยากจนรวมถึงสัตว์ รู้คุณค่าของอาหารผู้บริจาค ผู้ให้บริการ บริการ มีสมาธิในการฟัง และด้านปัญญา สังเกตได้จากนักเรียนมีเป้าหมายในการเข้าค่าย เข้าใจ กฎกติกา เข้าใจเลือกอาหารรับประทาน รู้ว่าการศึกษาค้นเองเป็นเรื่องสำคัญมาก และรู้จักใช้เหตุผล ในการอยู่ร่วมกัน

Thesis Title : A Study of Dhamma Principles to Support the The Buddhist Virtue and Ethics Camp according to the Basic Middle Core Center Curriculum in 2551 B.E. At Ban Lak Roi School, Muang District, Nakhonrachasima Province

Researcher : Mrs. Wassana Ponwiset

Degree : Master of Arts (Buddhist Studies)

Thesis Supervisory Committees

: Phrakhrusuwithanpathanapandit, B.A. (Religion), M.A. (Phil.), Ph.D. (Soc.Sci.)

: Asst. Prof. Dr. Sowit Bamrungphak, Pali VII, B.A. (Phil.), M.A. (Bud.), Ph.D. (Bud.)

: Dr. Prayoon Saengsai, Pali IV, B.A., M.A. (Ed.), P.G. Dip. (Journalism), Ph.D.(Education)

Date of Graduation : 29 / March / 2013

ABSTRACT

The main objectives of this thesis were: to study the concept of learning management on the subject of Buddhism according to the Basic Education Core Curriculum in 2001 and that of 2008, to study Buddhist principles and Buddhist virtue training camp at Ban Lak Roi School, Mueng district, Nakhonratchasima province, and to study a result of organizing activities on Buddhist virtue training camp at Ban Lak Roi School, Mueang district, Nakhonratchasima province. However, this thesis is conducted based on qualitative research methodology, documentary research, field work approaches, and critical analysis.

The result of the study found that a concept of learning management on the subject of Buddhism according to the Basic Education Core Curriculum in 2001 and that of 2008 was formulated for a learner to be healthy, good and responsible citizens, endowed with knowledge, skills, morality and desirable values.

For the Buddhist principles that were implemented in organizing Buddhist virtue training camp at Ban Lak Roi School, Maung District, Nakhonratchasima Province were fundamental principle of Buddhist teachings: five precepts (*pabcasila*) and five ennobling virtues

(*pabcadhamma*). The training begun by organizing an activity that corresponding to creating love depended upon oneself and fellow beings. In other world, it was not transgressing the five precepts. Moreover, the school also implemented the Ten Meritorious Actions (*dasakusalakamma*) and the Noble Eightfold Path (*atthavgiika-magga*) as the further Buddhist principles in organizing the Buddhist virtue training camp.

Nevertheless, this study found that a result of organizing Buddhist training camp at Ban Lak Roi School was very useful and helpful to a student. From critical observing, a student had better characteristic, being gentle, smileful, being active, and spoke with a derisible speech. Moreover, a student tended to became more being aware of his or her actions, being punctual, and adjusted themselves with others in very positive mode. A student also tended to love an animal and a poor, knew a benefit of food and donation from others. A student attained the activity with certain goals became more reasonable and knew the importance of studies.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้ สำเร็จด้วยดีด้วยความเมตตาจิตของพระครูสุวิธานพัฒนบัณฑิต, ดร. ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ , ดร.ประยูร แสงใส พร้อมด้วย ผศ.ดร.โสวิทย์ บำรุงภักดิ์ คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่เอาใจใส่ ตลอดจนการตรวจทานต้นฉบับ แก้ไข เพิ่มเติม ในบางส่วน และปรับปรุงให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบคุณ เจ้าหน้าที่ศูนย์บัณฑิตศึกษา วิทยาเขตขอนแก่นทุกท่านโดยเฉพาะ ท่านพระมหาพิสิษฐ์ ซึ่งได้กรุณาตรวจรูปแบบวิทยานิพนธ์ ฉบับนี้ พร้อมกับแนะนำเพิ่มเติม ขอขอบคุณ เจ้าหน้าที่และบุคลากรห้องสมุดวิทยาเขตขอนแก่น ที่ได้เอื้อเฟื้อ วิทยานิพนธ์ หนังสือ ตำรา และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้อนุเคราะห์ด้วยดีมาตลอด ในการค้นคว้า ข้อมูลอันเป็นประโยชน์

ขอขอบคุณ เพื่อนนิสิต ปริญาโทพุทธศาสตรมหาบัณฑิตทุกท่าน ที่ได้ให้ กำลังใจ อีกทั้งยังเป็นแรงบันดาลใจให้งานสำเร็จตามวัตถุประสงค์ ในการวิจัยครั้งนี้ และที่จะ ลืมมิได้คือ คุณป๋มป๋วย สุกาญดา เทนอิสสระ ผู้คอยประสานงานระหว่างผู้วิจัยกับอาจารย์ที่ ปรึกษาที่นำเอกสารให้คณะกรรมการที่ปรึกษาตรวจสอบ

ประการสุดท้ายนี้ ผู้วิจัย ขอโน้มอุทิศส่วนความดีของงานวิจัยนี้ แด่ผู้มีพระคุณ ทุกท่าน มีคุณบิดา มารดา ครูบาอาจารย์ และขอบพระคุณ ผู้รู้ ปราชญ์ทางพระพุทธศาสนา นักวิจัย นักวิชาการทุกท่าน ผู้แต่ง ผู้เรียบเรียง ตำราวิชาการ ตลอดจนงานวิจัยที่ผู้ศึกษาวิจัย ได้ นำมาอ้างอิงในครั้งนี้ จนกระทั่งทำให้งานวิจัยเล่มนี้ สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี บุคคลผู้ที่มีส่วน สำคัญอย่างยิ่งคือ ครอบครัวของผู้วิจัยมีสามีและลูกๆ ที่คอยให้กำลังใจเสมอ

นางวาสนา พลวิเศษ

๒๕ มีนาคม ๒๕๕๖